

את סודו של
אלף מספר

לפאת אחיו יוסף
אתאפק ומתגבר

בס"ד

מפתח הלל מתוך אמונה לפרשת "מקץ" / מירב מגני

יוסף בוכה ומתגבר

בפרשתנו בוכה יוסף פעמים.

הבכי הראשון

1. קראו וענו:

אחרי שיוסף מאשים את האחים בריגול ומבקש להביא אליו את בנימין הוא שומע את דברי האחים: "ויאמרו איש אל אחיו: אכל אשמים אנחנו על אחינו, אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו; על כן באה אלינו הצרה הזאת... והם לא ידעו כי שמע יוסף, כי המליץ בינתם. ויסב מעליהם ויבך; וישב אליהם, ויידבר אליהם, ויקח מאתם את שמעון, ויאסר אתו לעיניהם". רש"י: "ויבך – לפי ששמע שהיו מתחרטין".

יוסף בוכה כי הוא מתרגש. מה מרגש אותו? _____
בכל זאת לא מתגלה כעת יוסף אל אחיו. מדוע? את זאת נלמד בהמשך.

הבכי השני

כאשר רואה יוסף את בנימין אחיו: "וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו, ויאמר: "הֲזֶה אחיכם הקטן אשר אמרתם אלי?" ויאמר: "אלהים יחנך בְּנִי". וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו, ויבקש לבכות; ויבא החדרה, ויבך שמה. וירחץ פָּנָיו, ויצא; ויתאפק". רש"י: "ויתאפק – ויתאמץ".

מפני מה בוכה יוסף? _____
מה פירוש "ויתאפק"? _____
מדוע התאמץ יוסף לא לבכות? _____

2. קראו את דברי רש"י

"כי נכמרו רחמיו" – שאלו: "יש לך אח מאם?" אמר לו: "אח היה לי, ואיני יודע היכן הוא". "יש לך בנים?" אמר לו: "יש לי עשרה". אמר לו: "ומה שמם?" אמר לו: "בלע ובכר וגו'".
אמר לו: "מה טיבן של שמות הללו?" אמר לו: "כולם על שם אחי והצרות אשר מצאוהו: 'בלע' - שנבלע בין האומות, 'בכר' - שהיה בכור לאמי. 'אשבל' - ששבו אל. 'גרא' - שנתגורר באכסניא. 'נעמן' - שהיה

את סוף שנה
ולא מספר

לפאת אחיו יוסף
מתאפק ומתנכר

נעים ביותר. 'אחי וראש' - אחי היה וראשי היה. 'מופים' - מפי אביו למד. וחופים
- שלא ראה חופתי ולא ראיתי אני חופתו. 'וארד' - שירד לבין האומות". מיד נכמרו רחמיו.

3. מלאו את הטבלה הבאה:

שם הבן:	הסיבה לבחירת השם:
1. בלע	
2. בכר	
3. אשבל	
4. גרא	
5. נעמן	
6. אחי	
7. ראש	
8. מופים	
9. חופים	
10. ארד	

4. השלימו:

יוסף שומע שבנימין _____ עליו כל השנים, ולרגע לא _____ אותו. הוא בוכה מ _____ ובכל
זאת ממשיך _____ לאחיו ולא עוד אלא ששם את הגביע באמתחת _____ .
יוסף _____ להסתיר את עצמו. הוא _____ על הרצון _____ אל _____ ולספר להם
שהוא _____ אחיהם.

מתאמץ / יוסף / להתגלות / אחיו / מתאבל / להתנכר / שוכח / בנימין / רחמים / מתגבר

מפני מה יוסף מתגבר על רחמיו ולא מתגלה אל אחיו? קראו בפירוש רבי משה אלשיך.

"רצה יוסף לנסות את אחיו אם שבו מדרכם, ובצרת בנימין להם צר".

במה רצה יוסף לנסות את אחיו? _____

האם עמדו אחיו בניסיון? המשך יבוא...

חידות וחידודים /

מוריה שטרן, צוות

כתיבה יסודי חמ"ד

המצווה בפרשה – חנוכייה

הפרשה פותחת במילים "ויהי מקץ שנתיים ימים". פרשת
מקץ נקראת תמיד בחנוכה. רמז למקום הנחת החנוכייה
מוצאים במילה השנייה בפרשה: שנתיים. אלו ראשי
תיבות של שמאל נר תשים ימין מזוזה. כלומר החנוכייה
מונחת בצד שמאל של הדלת, ובצד ימין – שומרת עלינו
המזוזה. חג שמח!

את סודו של
אלף מספר

לפאת אחיו יוסף
מתאפק ומתאכזר

דבר תורה לשבת פרשת "מקץ":

יוסף מתמנה לשליט מצרים. הוא מבין שהחלומות שחלם התגשמו ומצפה לפגוש את אחיו. כשבאים האחים יוסף מתנכר אליהם ומאשים אותם בריגול. הוא מבקש שיביאו אליו את בנימין אחיו הקטן ובינתיים ישאירו אצלו את שמעון. האחים מבינים שכל מה שקורה להם הוא בגלל חטאם במכירת יוסף. הם מודים באשמה והדבר מרגש את יוסף וגורם לו לבכות. למרות זאת יוסף ממשיך להתנכר לאחיו. כשבא בנימין הוא שוב בוכה מרחמים אך מתאפק בשנית, מתאמץ ולא מתוודע לאחיו. מדוע מתגבר יוסף על רצונו לספר מיהו? יוסף מבקש את טובת אחיו, לכן הוא מנסה אותם ובוחן האם הם ערבים לבנימין ומשתתפים בצרתו. הוא מבין שחזרה בתשובה גמורה היא להגיע לניסיון דומה ולעמוד בו.

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

- א. ותבלענה _____ את _____ הבריאות והמלאות (מ"א, ז')
- ב. ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים - _____ וממהר האלוקים לעשותו (מ"א, ל"ב)
- ג. "ויאמר: _____ אשר אמרתם? העודנו חי?" (מ"ג, כ"ז)

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות האחת לשנייה.

נבון	זהב
בגדי	בשר
רביד	היאור
יפות	חכם
בריאות	מצרים
חרטומי	עברי
נער	מראה
שפת	שש

מידה בפרשה – ענווה

בפרשה פוגשים שני אנשים ענווים. הראשון הוא דווקא שר המשקים, זה שהיה כלוא עם יוסף והשתחרר. החרטומים לא הצליחו לפענח את חלומותיו של פרעה, ושר המקים יכול היה לשתוק. אך הוא בחר להזכיר את תקופת ישיבתו בכלא, למרות הבושה, כדי לומר לפרעה שיש שם פותר חלומות. ואז קוראים ליוסף ומשבחים אותו בתור פותר חלומות. יוסף לא מקבל את התואר, אלא נוהג בענווה ומסביר שהפתרון לא ממנו, הוא בסך הכול שליח של הקב"ה.

את סודו של
אלף מספר

לפאת אחיו יוסף
מתאפק ומתעבר

שאלת אתגר:

פרעה רואה בחלומותיו פרות ושיבולים. חישבו מדוע בחר הקב"ה לבשר לו על שנות הרעב והשובע דווקא על ידי פרות ושיבולים ולא משהו אחר? (למשל היה אפשר נניח שספרים קטנים יבלעו ספרים גדולים...)

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

א. אחרי השיבולים הטובות באו אל פרעה בחלום שיבולים רקובות (מ"א, ו') -

ב. במצרים יש אוכל, לכו תביאו לנו כדי שלא נגווע ברעב (מ"ב, ב') -

ג. כשאחד האחים פתח את שקו כדי להאכיל את חמורו - הוא גילה שם את כספו (מ"ב, כ"ז) -

ד. אני לא פותר חלומות, הקב"ה נותן לי את הפתרון (מ"א, ט"ז) -

מה נכון?

כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים

א. פרעה שינה את שמו של יוסף ל"צפנת פענח" - _____

ב. לאישתו של יוסף קראו צפנת - _____

ג. ליוסף נולדו שני בנים - אפרים הבכור, מנשה הצעיר - _____

ד. יוסף אסר את יהודה ושחרר את שאר האחים לדרכם - _____

ה. שר המשקים דיבר עם פרעה והמליץ על יוסף כפותר חלומות - _____

ו. היו קודם שנות רעב ואז שנות שובע - _____